

MUZEUM DOPRAVNÍHO LETECTVÍ LETIŠTĚ PRAHA RUZYNĚ

Oponentura Diplomového Projektu Adama Kolovratníka

Adama Kolovratníka letectví fascinuje od dětství, a tak si téma Muzeum dopravního letectví vybral zcela přirozeně a záměrně. Svoji erudici k tomuto tématu prokazuje, jak v textu a analýze, tak při osobním hovoru, kde se dostává do hloubek rozkročených od designu letadla až k psychologii člověka na letišti. Letectví ho prostě bere ;).

Pro svou stavbu vychází z urbanistického řešení vzešlého z vyhrané soutěže ateliéru Radka Lampy, vedoucího diplomové práce. Vybral místo, které je v kontaktu s letištní plochou, a ze kterého je možné sledovat odlety i přílety letadel. Místo, kde parkují nízkonákladová letadla a také místo, které je určené pro garáže letištních autobusů a jako překladiště pro zásobování letišť.

Nemohu se zbavit pocitu, že i přes některé výhody, např., že je první na ráně při příjezdu na letiště autem, je vybrané místo také jakýmsi „zadním traktem“ letiště, stranou od všeho, spíše servisní, odklizené. Při odjezdu z letiště směrem do Prahy, je zcela mimo hru. Ve vztahu s ambiciózním projektem revitalizace mi tato pozice neseď a očekával bych muzeum spíše někde na bulváru nebo součástí některého z terminálů, zkrátka někde při ruce či v záři reflektorů. Místo pro edukaci i pro oko. Místo pro setkání třetího druhu s plechovými obry.

Otázkou je, jaká ambice stojí na počátku úvah o muzeu v rámci celého kontextu letiště. Zda je funkce muzea pouze doplňkovou funkcí pro plánovanou servisní budovu garáží letištních autobusů a překladiště/ zásobování letiště nebo by se mohlo stát sebevědomým muzeem, které se stane vyhledávaným cílem nejen pro návštěvníky letiště. Osobně bych preferoval variantu druhou. Tyto obavy ohledně urbanismu a následně hledání architektury domu, by více objasnil pohled a průhledy na celkový hmotový 3D model nového urbanismu, aby bylo více patrné, jakou úlohu nová budova ve struktuře letištního městečka hraje. Bohužel toto není k dispozici. V textu se to nedozvíme. Adam to, zdá se, bere jako fakt, danou věc, která byla součástí zadání. To bych mu vytkl. Na trojúhelníkové parcele přes ulici je uvažováno s kongresovým centrem, které má významnější polohu v urbanismu a je na bulváru. V blízkosti se uvažuje o parku. To vše by mohlo působit synergicky a v celku snad přesvědčivěji. Chtělo by to se ale více (alespoň v konceptu) zabývat dopravním před-prostorem mezi budovami, jelikož doprava bude muzeum odtrhávat.

Zvláštností muzea je to, že je pouze čtvrtinovým programem celé budovy spolu s garážemi a překladištěm, jak bylo zmíněno výše. Je to tedy taková třesinka na dortu, ač se v uličních perspektivách muzeum tváří jako monumentální budova s půdorysem 200x74m opláštěná luxusní fasádou. Slabinu působení architektury při prvním kontaktu vnímám v tom, že při příjezdu na letiště hledíme rovnou do „zadku“ domu - zásobovacího dvora a garáží. Zde by chtělo pracovat s nějakým optickým odcloněním. Myslím, že to koncept a působení takto významného muzea oslabuje. Logicky je nám předkládán tento pohled (ten slabší) jelikož je tím prvním, ale více sexy by byl asi pohled na piazzetu s hlavním vstupem. Důležitým by byl určitě i pohled z letadla. Velké okno na fasádě muzea bych čekal spíše směr sever na letištní plochu, kde by byla potvrzena poloha muzea v interakci s letadly na ranveji a ve vzduchu, než výhled na slunečný jih (přehřívání) a budoucí kongresové centrum.

Členění celého domu včetně dispozic muzea je řešeno logicky a přehledně, vzorně a s péčí. Velkou výzvou by určitě byla statika budovy díky hmotnosti nejen exponátů, ale i letištních autobusů v garážích. Díky Adamovu zájmu o letectví, je nám předkládán koncept interaktivního a edukativního muzea s možností prožít si život téměř každé profese starající se o chod tak technologicky a prostorově náročného oboru jako letectví je. V reálu je nám většina tohoto specifického světa utajena. To vnímám jako velký vklad Adamovy práce, je to přesvědčivé. Stejně jako celá prezentace jeho výkresů. Vytkl bych snad jen řeznou rovinu letadla tvořenou látkou, která působí v zobrazení rozpačitě. Možná je to sketchupem, kde není jasné, jak je to s přirozeným i umělým osvětlením a materiálovými texturami, resp. celkovou atmosférou muzea. Zde by bylo zřejmě ještě hodně další práce, která přesahuje možnosti takto rozsáhlého diplomu. Při procházení se interiéry, které připomínají hangáry nebo továrny s vloženými servisními buňkami, se mi znovu vkrádá otázka, zda je lámaná fasáda tou adekvátní odpovědí na původní ambici „čím má muzeum být“ a zda je tento formální prvek přehozeného „pršipláště“ cítit i uvnitř budovy.

Přes veškeré výhrady, které vznáším, považuji práci za velmi zdařilou a navrhuji A. Přeji Adamovi hodně zdaru a děkuji za milý exkurs.

